

ΛΙΤΟΧΩΡΟ, 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 2023

Ταχ. Δ/ση: Αγ. Νικολάου 15
Τ.Κ. : 60 200 Λιτόχωρο
Πληροφορίες:
Τηλέφωνα: 2352350142/2352350157

ΠΡΟΣ:
ΔΣ ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΘΕΜΑ: Έγκριση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) του Δήμου Δίου Ολύμπου

Σχετ.: α) Ο Ν.4784/2021 «Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.»
β) Η υπ' αριθμ.7615/02-06-2021 Σύμβαση Εκπόνησης ΣΒΑΚ
γ) Η υπ' αριθμ. 2668/01-03-2021 Διακήρυξη Συνοπτικού Διαγωνισμούγια την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιώνμε κριτήριο ανάθεσης την πλέονσυμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (του άρθρου 117 Ν.4412/16)

Ο Δήμος Δίου Ολύμπου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρθρο 75 του Ν. 3463/2006, έχοντας θέσει ως στρατηγική κατεύθυνση την υλοποίηση κυκλοφοριακών παρεμβάσεων με σεβασμό στις βασικές αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και οδικής ασφάλειας, προώθησε την υλοποίηση του **Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ)** με στόχο την βελτίωση της προσβασιμότητας της αστικής περιοχής του Δήμου και την παροχή υψηλής ποιότητας και βιώσιμης κινητικότητας και μεταφορών, είτε πρόκειται για μετακίνηση μέσα στην ίδια την αστική περιοχή του Δήμου, είτε αφορά σε διερχόμενη κίνηση από το δίκτυο του Δήμου.

Έπειτα από συνοπτικό διαγωνισμό κατά τα πρότυπα του άρθρου 117 του Ν.4412/2016 (Υπ. Αριθμ. Πρωτ. Διακήρυξη: 2668/01-03-2021) το έργο ανέλαβε η εταιρεία «Lever Σύμβουλοι Ανάπτυξης» και ο Δήμος μας προχώρησε στη σύναψη της σύμβασης με τίτλο «*Παροχή υπηρεσιών συμβούλου για την εκπόνηση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Δίου Ολύμπου*» ύψους τριάντα τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων είκοσι ευρώ (34.720,00 €)

Φορέας χρηματοδότησης του έργου ήταν το Πράσινο Ταμείο, στο πλαίσιο υλοποίησης του Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ 2016 – Άξονας Προτεραιότητας (4) – Αστική Βιώσιμη Κινητικότητα».

Στόχος του ΣΒΑΚ είναι να προκύψει **ένα πλαίσιο στρατηγικών στόχων και μέτρων, σε πλαίσιο μακροσκοπικού σχεδιασμού**, που θα θέσουν τις βάσεις για την αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών που αφορούν την πραγματοποίηση των μετακινήσεων προσώπων και αγαθών εντός του Δήμου.

Η εκπόνηση του ΣΒΑΚ έχει σαν αφετηρία τόσο την εκπλήρωση των εθνικών και διεθνών επιταγών περί επίτευξης βιώσιμων συστημάτων μετακίνησης όσο και τα πορίσματα και τις κατευθύνσεις του τοπικού σχεδιασμού του Δήμου Δίου Ολύμπου.

Η εκπόνηση του ΣΒΑΚ πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τα επιμέρους βήματα και εργαλεία που προκύπτουν από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις κατευθύνσεις του Πράσινου ταμείου και συμμορφώνεται με το περιεχόμενο του Μέρους Α' του Νόμου 4784/2021 .

Τα βήματα που εκτελέστηκαν κατά τη διαδικασία εκπόνησης του ΣΒΑΚ έχουν ως εξής:

Στο **1^ο Παραδοτέο** συμπεριλαμβάνονται οι δραστηριότητες που εμπήτουν στο Στάδιο της σωστής προετοιμασίας της διαδικασίας εκπόνησης του ΣΒΑΚ, δηλαδή, της εξασφάλισης όλων των προαπαιτούμενων για την εκκίνηση της διαδικασίας. Κατ' αρχήν έπρεπε να ολοκληρωθεί η στελέχωση της ομάδας έργου του Δήμου και στη συνέχεια να πραγματοποιηθεί η εκπαίδευσή της από τους εμπειρογνώμονες του αναδόχου, σε θέματα που σχετίζονται με τις βασικές αρχές, τα μεθοδολογικά εργαλεία και τους στόχους του βιώσιμου σχεδιασμού.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν και οι διαδικασίες αυτό-αξιολόγησης του υφιστάμενου σχεδιασμού του Δήμου από την ίδια την ομάδα έργου του Δήμου, με χρήση κατάλληλα δομημένων ερωτηματολογίων και υπό την καθοδήγηση του αναδόχου.

Καθώς σημαντικό στοιχείο αλλά και στοίχημα για ένα αποτελεσματικό Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, είναι η ενεργή συμμετοχή σε αυτή εκπροσώπων της τοπικής κοινωνίας, η ομάδα έργου δόμησε μια συγκεκριμένη **Στρατηγική Συμμετοχικού Σχεδιασμού**, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση και συντονισμός των ενδιαφερομένων μερών κατά την εκπόνηση και υλοποίηση του σχεδίου. Η εν λόγω στρατηγική συμπεριλάμβανε την αναγνώριση και ανάλυση του δικτύου εμπλεκόμενων φορέων, τη διαμόρφωση Πλάνου και Κανόνων Συμμετοχής, τη δημιουργία ιστοσελίδας ενημέρωσης αλλά και τις μεθοδολογίες διεξαγωγής των Διαβουλεύσεων.

Σημαντικό τμήμα του σταδίου προετοιμασίας ήταν η ιχνηλάτηση της περιοχής παρέμβασης και ο εντοπισμός των σημαντικών πόλων έλξης και γένεσης μετακινήσεων ενώ η ομάδα έργου του αναδόχου σε στενή συνεργασία με την ομάδα του Δήμου προχώρησε στην συλλογή και αξιολόγηση κειμένων στρατηγικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής εμβέλειας για τη διερεύνηση του υφιστάμενου σχεδιασμού του Δήμου και την αξιολόγηση του αντίκτυπου που έχουν στο υφιστάμενο και μελλοντικό σύστημα κινητικότητας. Οι παλαιότερες μελέτες τα στρατηγικά σχέδια, η στατιστική υπηρεσία και οι δομές του Δήμου αποτέλεσαν πηγές παροχής χρήσιμων πληροφοριών, οι οποίες πλαισιώθηκαν με ποσοτικές και ποιοτικές μετρήσεις στο πεδίο και έρευνες κινητικότητας.

Τέλος στο πλαίσιο του 1^{ου} παραδοτέου αναπτύχθηκε και το Σύμφωνο Συμμετοχικού Σχεδιασμού, το οποίο συνυπογράφηκε από το Δίκτυο Εμπλεκόμενων Φορέων και το Δήμο και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες και υπουργεία, και οριστικοποιήθηκε το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Στο **2^ο Παραδοτέο** εκτελέστηκαν οι δραστηριότητες και παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα που εμπήτουν στο στάδιο: «Καθορισμός της διαδικασίας ανάπτυξης του σχεδίου, του χρονοδιαγράμματος & της συμμετοχής των εμπλεκόμενων μερών και πολιτών» & 2: «Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης».

Οι απαραίτητες πληροφορίες και πρωτογενή δεδομένα για τη διερεύνηση των υφιστάμενων συνθηκών κινητικότητας του Δήμου μας εξασφαλίστηκαν με την πραγματοποίηση ερευνών και αυτοψιών στο πεδίο, όπως μετρήσεις φόρτων μηχανοκίνητης κυκλοφορίας, καταγραφές κυριότερων διαδρομών πεζών, αξιολόγηση συνθηκών στάθμευσης και έρευνες μετακινήσεων. Με την ανάλυση των παραπάνω στοιχείων εξήχθησαν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά των μετακινήσεων των πολιτών (ώρες μετακίνησης, επιλογή μέσου, σημεία προέλευσης και προορισμού των μετακινήσεων) τις καθημερινές ανάγκες τους, αλλά και στοιχεία για την ποιότητα και τη λειτουργία των υφιστάμενων υποδομών. Τα συμπεράσματα αυτά πλαισιώθηκαν και από τα αποτελέσματα της Α' Διαβούλευσης (16/12/2021), στα οποία οι φορείς κλήθηκαν να διατυπώσουν τη γνώμη τους, μέσω

προφορικών και γραπτών τοποθετήσεων για τα προβλήματα που εντοπίζουν οι ίδιοι στις μετακινήσεις τους και αποτέλεσαν τη βάση για την ανίχνευση των Δυνατών Σημείων, των Αδυναμιών, των Ευκαιριών και των Απειλών του υφιστάμενου συστήματος κινητικότητας του Δήμου (ανάλυση SWOT)

Το 3^ο Παραδοτέο περιλάμβανε τις δραστηριότητες που εμπíπτουν στα στάδια: «Έκθεση Ανάλυσης Σεναρίων Κινητικότητας». Πιο συγκεκριμένα οι εναλλακτικές προσεγγίσεις για το σχεδιασμό των μελλοντικών μέτρων κινητικότητας οργανώθηκαν σε μορφές εναλλακτικών σεναρίων για την παρουσίαση τους στο κοινό. Κάθε ένα από τα σενάρια έδινε έμφαση σε διαφορετικές κατευθύνσεις σχεδιασμού:

Σενάριο 1

Προτεραιότητα στην προώθηση των ήπιων μορφών μετακίνησης, δηλαδή των πεζών και των ποδηλάτων, με τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών, προσβάσιμων για όλους, που θα εξασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες κοινωνικής συμμετοχής και θα αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής

Σενάριο 2

Δυναμική ανάπτυξη και διεύδυση μέσων μαζικής μεταφοράς με φιλικές προς το περιβάλλον μορφές ενέργειας για την εξυπηρέτηση του συνόλου των μετακινήσεων

Σενάριο 3

Βελτιστοποίηση της ροής της μηχανοκίνητης κυκλοφορίας με έξυπνα συστήματα και εφαρμογές οργάνωσης, διαχείρισης και αστυνόμευσης

Κάθε σενάριο συνοδεύεται από ενδεικτικές κατηγορίες μέτρων, όπως επίσης και από ποιοτικές και ποσοτικές εκτιμήσεις του κόστους, του χρόνου υλοποίησης και των επιπτώσεών τους στην ποιότητα ζωής των πολιτών και το περιβάλλον.

Στο 4^ο παραδοτέο πραγματοποιήθηκαν οι διαδικασίες για την ανάπτυξη του οράματος του και των προτεραιοτήτων του ΣΒΑΚ, καθώς και η διαβούλευσή τους με τους πολίτες του Δήμου μας.

Πιο συγκεκριμένα, η ομάδα μελέτης λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα των αναλύσεων της υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και των τοποθετήσεων των φορέων κατά την 1^η Διαβούλευση, διαμόρφωσε ένα προσχέδιο οράματος και προτεραιοτήτων. Η τελική τους επικύρωση τους, όσο και η ανάδειξη του ιδανικού σεναρίου κινητικότητας, «ανοίχθηκε» στους πολίτες του Δήμου με χρήση ηλεκτρονικής φόρμας.

Το τελικό όραμα, όπως αυτό συνδιαμορφώθηκε από τις τοποθετήσεις των πολιτών έχει ως εξής:

«Δήμος Δίου-Ολύμπου: Ένας Δήμος με το βλέμμα στους ανθρώπους. Από τον Όλυμπο έως τον Θερμαϊκό. Ένας θεϊκός προορισμός για επισκέπτες αλλά και ένας δήμος που σέβεται τους δημότες του. Με προτεραιότητα την οδική ασφάλεια για πεζούς αλλά και ποδηλάτες. Δήμος με πρόσβαση για όλους με ιδιαίτερη φροντίδα για τα ΑΜΕΑ και τους ηλικιωμένους. Με περισσότερους ελεύθερους χώρους και έμφαση στην πεζή μετακίνηση. Με σύγχρονες εμπορευματικές μεταφορές»

Όσον αφορά τις προτεραιότητες που θα πρέπει να δοθούν στο σχεδιασμό, από την ανάλυση των απαντήσεων προέκυψαν οι παρακάτω κατά σειρά σημαντικότητας:

1. Προστασία φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος
2. Προσβασιμότητα πολιτών, επισκεπτών και ΑμεΑ
3. Ενίσχυση τοπικής επιχειρηματικότητας και βελτίωση εμπορευματικών μεταφορών
4. Ασφάλεια οδική
5. Υγεία

Παράλληλα μελετώντας το σύνολο των τοποθετήσεων - παρατηρήσεων των πολιτών και επιχειρώντας την ενσωμάτωσή τους ιδανικό σενάριο, προκύπτει η παρακάτω διαμόρφωση για το προτιμητέο μελλοντικό σενάριο κινητικότητας:

«Προτεραιότητα στην προώθηση των ήπιων μορφών μετακίνησης, δηλαδή των πεζών και των ποδηλάτων, με τη δημιουργία των απαιτούμενων υποδομών,

προσβάσιμων για όλους, που θα εξασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες κοινωνικής συμμετοχής και θα αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής.

Στο 5^ο παραδοτέο πραγματοποιήθηκε η περιγραφή του προσχεδίου των πακέτων μέτρων που ανταποκρίνονται καλύτερα στο περιεχόμενο του σεναρίου και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων καθώς και την αντίστοιχη ανάλυση του κόστους και των ωφελειών που θα προκύψουν από την εφαρμογή τους.

Αξίζει να σημειωθεί πως η πρόταση του πακέτου μέτρων βασίζεται και στη διερεύνηση πρακτικών από πόλεις του εξωτερικού και της Ελλάδος που έχουν σχεδιάσει, εφαρμόσει και παρακολουθήσει την πορεία αντίστοιχων μέτρων.

Στο 6^ο παραδοτέο περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες που εμπίπτουν στο στάδιο: «Τελικό πακέτο μέτρων, μεθοδολογία παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων».

Αναλυτικότερα αναπτύχθηκαν και περιγράφηκαν αναλυτικά με τη μορφή τεχνικών δελτίων τα μέτρα και οι ρυθμιστικές διατάξεις που θα διαμορφώσουν το μέλλον της αστικής κινητικότητας στην πόλη, μαζί με την πρόταση συγκεκριμένης μεθοδολογίας συστηματικής παρακολούθησης και αξιολόγησής τους. Μέσω της συγκεκριμένης διαδικασίας υποστηρίζεται ο εντοπισμός και η πρόληψη προβλημάτων κατά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ, και αν κριθεί απαραίτητο επαναπροσδιορίζονται τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων πιο αποτελεσματικά και εντός του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Τα προτεινόμενα μέτρα παρουσιάστηκαν στο δίκτυο εμπλεκόμενων φορέων προκειμένου να ενημερωθούν γι' αυτά και να διατυπώσουν τη γνώμη και τις ενστάσεις τους.

Τέλος το 6^ο παραδοτέο ολοκληρώθηκε με το σχέδιο δράσης του ΣΒΑΚ, στο οποίο παρουσιάζεται και αναλύεται η αναμενόμενη συμβολή των μέτρων στην επίτευξη των ειδικών στόχων, η εκτίμηση του κόστους υλοποίησης συνοδευόμενη με χρονοδιαγράμματα, πηγές χρηματοδότησης, κίνδυνοι, αρμόδια υπηρεσία υλοποίησης και απαιτούμενες κανονιστικές αποφάσεις και εγκρίσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση τους.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, εισηγούμαστε στο Δημοτικό Συμβούλιο, την έγκριση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Δίου Ολύμπου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα του Μέρους Α' του Ν. 4784/2021, της υπ' αριθμ. 7615/02-06-2021 Σύμβασης Εκπόνησης ΣΒΑΚ και της υπ' αριθμ. 2668/01-03-2021 Διακήρυξης.

Ο ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΤΣΙΑΡΙΚΑΣ